

rica bir aıdat ahrlar. 1328 senesi Bütçe Kanununda bir madde vardır. Yüz lira ile takyit eder. Alacakları aıdat ne olursa olsun, yüz liradan fazla almıyacak. Bittabi şimdi bu para kâfi değildir. Bunun biraz tezyidi zaruretini teñsip ettik. Bu miktarı ikiye ayırdık. İstanbul için encümen beş yüz lira teñsip buyurdu, vilâyat için sekiz yüz. Ona da saik avukat vilâyata gidip davayı takip edecek, gidip gelmek için masraf daba fazla olur. Binaenaleyh bu aıdatın verilmesi zaruridir.

Sonra hariçten dava alıp, almamaları meselesine gelince, esasen bunlar muvazzaf vekil olmaları sebebiyle zaten memnurdurlar. Bu kaydın kanunda ipkası taraftarıyım. Çünkü bu cihet nazarı dikkate alınarak maaşları da tezyit edildi.

REİS — Bir tane tay takriri var, okunacak :

Rıyaseti Celileye

On birinci maddenin tayımı teklif ederim.

Ardahan Mebusu

Tahsin

MALİYE VEKİLİ HASAN BEY (Trabzon) — Efendim, aynı vaziyet hazinede dahi vardır. Müdiri Umumisinin izahatından anlaşıldığı veçhile, ne hazine ne de evkaf idaresi her hangi bir davayı, derecei ehemmiyetine göre en yüksek ücretle bir mukavele akdederek ve bütçede kabul ettiğiniz masarifi muhakkeme faslından ücretin ödenmesi suretiyle müdafaa etmek hakkından mahrum değildir. Bu serbestiyi tamamen haizdir. Bundan başka gerek evkafın gerek hazinenin müteamil davaları vardır. Her yerde bunları takip için muayyen ücretle vekiller istihdam ederler. Bunlar nevama memurlar gibidir. Aynı zamanda o vekil hariçten iş alacak olursa çok defa vazifesi ile tearuz eder. Binaenaleyh onlar hukuk müşavirleri gibi maaşla çalışan adamlardır. Kazandıkları dava için de kendilerine ikramiye olarak İstanbul'da beş yüz liraya kadar, Taşra'da sekiz yüz liraya kadar para veriliyor. Bu, maaşından başkadır. Yoksa bunun hariçinde her hangi bir davayı ehemmiyetine göre, memleketin en yüksek dava vekiline tevdi etmek, hatıta bir veya bir kaç vekile tevdi etmek, ne hazine için ne de evkaf için menmu değildir. Bu madde, memurlar gibi, hukuk müşaviri gibi, daimi surette dava işlerinde gerek hazinenin, gerek evkaf idaresinin çalıştırmakta olduğu ücretli avukatlara aittir. Maddenin lüzumu vardır, aynen kabulünü rica ederim.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Hazine Vekilleri hariçten dava almaktan memnu mudurlar?

MALİYE VEKİLİ HASAN BEY (Trabzon) — Efendim, o şeraitle mukavele yapar alırsak, hariçten dava almıyabilir.

REİS — Tay teklifini nazarı dikkate alanlar ellerini kaldırsın... Nazarı dikkate almıyanlar ellerini kaldırsın... Nazarı dikkate alınmadı. Madde hakkında tadil teklifi yoktur. Maddeyi aynen kabul edenler ellerini kaldırsın... Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın... Kabul edildi.

On İkinci Madde — Vilâyatta hariçten vekillere tevdi edilecek deavidin vâkif lehine intaç ve icra ettirilener için vekillere talimatname mucibince verilecek ücretin yüzde yirmi miktarı da memurini vakfiyeye aıdat maddesinden ikramiye olarak ita olunur.

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edildi.

On Üçüncü Madde — 1330 senesi Bütçe Kanununun onuncu maddesi mucibince aıdat itası icap eden tahsilâtın vilâyet merkezlerinde yüzde yarımı ve kazalarda yüzde biri tahsiklardan gayri memurini vakfiyeye ikramiye olarak ita olunur. Bunun memurini aıdesi arasında sureti tevzi ve taksimi bir talimatname ile tayin edilecektir.

REİS — Söz isteyen var mı? Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edildi.

On Dördüncü Madde — 19 Mayıs 1327 tarihli kanunda muharrer vakıf mebanı ve arsalardan ayınmadan istigna hâsıl olanların, kavanini mahsusa ile mahallî sarf ve tahsisleri muayyen olanlardan maaşının, nakit ile istibdalinden ekde edilecek paranın yüzde otuzu kabristan hususâtına sarfedilmek üzere mahallî belediyelerine ita ve yüzde yirmisi ihtiyat akçası olarak nükudu mevkufede tenmiye ve bakiyesi bi-kudret hayratın imar ve ihyasına tahsis olunur. Bu varidat hakkında fevkalâde bütçe ahkâmı tatbik edilir.

REİS — Söz isteyen var mı? Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, on beşinci maddeyi encümen tayyetmiş, bunun hakkında bir takrir var.

Rıyaseti Celileye

Hükümetin teklifindeki tayyedilmiş olan on beşinci maddenin berveçhiati şekilde kabulünü teklif eyleriz.

Menteşe Mebusu

Şükri Kaya

Sinop Mebusu

Recep Zühüti